4. GRAMMATICA : Het bijvoeglijk naamwoord, deel 1

Het bijvoeglijk naamwoord (*adjectif)* bevindt zich steeds in de nabijheid (ervoor of erachter) van een zelfstandig naamwoord (*un nom*) en neemt hiervan het geslacht (vrouwelijk / mannelijk) en het getal (meervoud / enkelvoud) over.

Bestudeer onderstaande voorbeelden:

-Sa femme (*vrouwelijk, enkelvoud*) est grande (*vrouwelijk, enkelvoud*).

-Ses deux frères (*mannelijk, meervoud*) sont grands (*mannelijk meervoud*).

De bijvoeglijke naamwoorden hebben als taak om een eigenschap of kwaliteit (*groot, klein, mooi, lelijk, gulzig, schurftig, honds, ...*) toe te kennen aan een zelfstandig naamwoord.

Welke regels moeten we toepassen om een bijvoeglijk naamwoord in het meervoud en/of het vrouwelijk te zetten ?

Hoe verkrijgen we de vrouwelijke vorm van het bijvoeglijk naamwoord ?

(1) Voeg aan het einde van het bijvoeglijk naamwoord in de mannelijke vorm een « e » toe :

Paul est grand → Marie est grande

Alain est divorcé → Marie est divorcée

Marc est original → Marie est originale

Opmerking 1 : Let goed op het verschil in uitspraak tussenwoorden die eindigen op « d », « t », « s » in het mannelijk en het vrouwelijk :

grand / grande - précis /précise - intelligent / intelligente

Opmerking 2 : Als het mannelijk bijvoeglijk naamwoord eindigt op « e » dan voeg je niets toe :

Luc est suisse → Marie est suisse ...

(2) Eindigt het mannelijk bijvoeglijk naamwoord op een *-en /-on /-el* dan wordt dit vaak *-enne / -onne / -elle* :

*Lucio est itali**en** → Lucia est itali**enne***

*Le chat est mign**on** → la chatte est mign**onne**.*

*Alain est ponctu**el** → Marie est ponctu**elle***

(3) Indien het mannelijk bijvoeglijk naamwoord eindigt op *-f/ -x/-eur /-teur* dan wordt dit vaak in het vrouwelijk *-ve/-se/-euse/-trice* :

*il est sporti**f** → elle est sporti**ve***

*il est sérieu**x** → elle est sérieu**se***

*il est rêv**eur** → elle est rêv**euse***

*il est calcula**teur** → elle est calcula**trice***

(4) Dan resten er ons nog de onregelmatige bijvoeglijke naamwoorden :

beau → belle [mooi]
nouveau → nouvelle [nieuw]
faux → fausse [verkeerd]
jaloux → jalouse[jaloers]
doux → douce [zacht]
gentil → gentille [vriendelijk]
vieux → vieille [oud]
gros → grosse[dik]
bas → basse [laag]
fou → folle [gek]
long → longue [lang]
frais → fraiche [vers]
sec → sèche [droog]
blanc → blanche[wit]
grec → grecque [Grieks]

Hoe zetten we de bijvoeglijke naamwoorden <u>in het meervoud</u> ?

(1) Meestal kunnen we gewoon een « -s » toevoegen aan het einde van het woord :

*Luc est grand → Luc et son frère sont grand**<u>s</u>***

*Marie est blonde → Marie et sa sœur sont blonde**<u>s</u>***

(2) Indien een bijvoeglijk naamwoord eindigt op « -al » dan wordt dit « -aux » in het meervoud :

*Max est origin**<u>al</u>** → Max et son frère sont origin**<u>aux</u>** .*

<u>Opmerking 1</u> : banal → banals [gewoontjes, banaal]
fatal → fatals [fataal]

(3) de uitgang « -eau » wordt « eaux » :

*un b**<u>eau</u>** film → de très b**<u>eaux</u>** films*

*un nouv**<u>eau</u>** client → de nouv**<u>eaux</u>** clients*